

અટક્યાળો અરુણ

– નીલેશ એમ. જાની ‘નીલ’

અરુણ અને તરુણ બંને મિત્રો હતા. અરુણ તોફાની અને તરુણ સીધો—સાદો. એક જ મહોલ્લામાં રહેતા. એક જ શાળામાં ભણવા જતા. રમવા પણ જ્યાં જાય ત્યાં સાથે જ જતા.

પ્રાથમિક શાળામાં એક દિવસ પર્યટનનું આયોજન થયું. વર્ગશિક્ષક સાથે આવવાના હતા. બાજુના ગામમાં જંગલ જોવા જવાનું હતું. અરુણ અને તરુણે પણ તેમાં જવા માટે નામ નોંધાવ્યું હતું. પર્યટનમાં ચાલીને જવાનું હતું. ઘરેથી ફક્ત નાસ્તો અને પાણીની બોટલ સાથે લેવાની હતી.

નક્કી થયેલો દિવસ આવ્યો. વહેલી સવારે સૌ ચાલવા લાગ્યા હતા. વર્ગશિક્ષકે અગાઉથી થોડી સૂચના આપી હતી. સાથે ‘ખજાનાની શોધ’ નામની રમત ગોઠવી હતી. જેમાં અમુક વિદ્યાર્થીઓ આગળ ચાલતા હતા. જુદાં જુદાં સ્થળે જુદી—જુદી વસ્તુઓ છુપાવતા જતા. જરૂરી સંદેશા ત્યાં જ લખેલા હતા. તે વાંચીને સૂચના મુજબ આગળ વધવાનું હતું. અંતે ખજાના સુધી પહોંચવાનું હતું.

આ રમતમાં સૌને મજા પડતી હતી. અમુક વિદ્યાર્થીઓ ફટાફટ ચાલતા હતા. અમુક દોડતા હતા. વળી કોઈ કોઈ તો ગીતો ગાતા હતા;

‘નાનાં નાનાં બાલુડાંને,

રમવાનું ખૂબ ગમે.

નાચે—કૂદે, ખેલે એને,

જમવાનું ખૂબ ગમે.’

અરુણની તોફાની ટોળી સૌથી આગળ દોડતી હતી. વર્ગશિક્ષકની સૂચનાને અવગણી અરુણ અટક્યાળા કરતો હતો. તેથી જ સૌ તેને ‘અટક્યાળો અરુણ’ કહેતાં. તે એક ઝાડ પરથી ઊતરતો હતો ત્યારે સૂકી ડાળી તેને વાગી. ખૂબ જ લોહી વહી ગયું હતું. તરુણે પાટો બાંધી આપ્યો. ઘડીક બેઠા. પાણી પીધું. એટલામાં વર્ગશિક્ષક આવી પહોંચ્યા. ખબરઅંતર પૂછ્યા અને તોફાન ન કરવાની કડક સૂચના આપી. સૌ આગળ ચાલવા લાગ્યા.

હવે જંગલની શરૂઆત થઈ ચૂકી હતી. વિધવિધ ફૂલો અને લીલીછમ વનરાઈ સુંદર દશ્ય ખડું કરતાં હતાં. તેમાંય ઝરણાં અને પથરાઓ નીરખવાનો લહાવો અનેરો હતો. જંગલી પશુઓ અને અવનવાં પંખીઓને જોવાની મજા કંઈક ઓર હતી. સૌ નવાઈ પામી ગયા. સૂર્યનારાયણ બરાબર માથે આવ્યા હતા. હવે બધાં થાક્યાં હતાં. ભૂખ પણ લાગી હતી. ભોજન અને આરામ માટે વડલા નીચે બેઠાં હતાં.

વિદ્યાર્થીઓએ પોતપોતાનાં લંચબોક્સ ખોલ્યાં. બધાનાં લંચબોક્સમાં વિવિધતાવાળો નાસ્તો હતો. જમીને કોઈ સૂઈ ગયા, કોઈ વાતો કરતા હતા. વિદ્યાર્થીઓ આનંદમાં હતા એ જોઈને વર્ગશિક્ષક પણ ખુશ હતા.

એ વખતે દૂરથી ‘બચાવો.....બચાવો’ અવાજ આવ્યો. વર્ગશિક્ષકને ફાળ પડી. તેઓ દોડ્યા. તરુણ અને બીજા વિદ્યાર્થીઓ પણ તે દિશામાં દોડ્યા. તળાવમાં જોયું તો અરુણ ડૂબી રહ્યો હતો. તેને

તરતાં આવડતું ન હતું. આ વાત તરુણ જાણતો હતો. તેણે તરત જ પાણીમાં ઝંપલાવ્યું. માછલાંના ચાળા કરવા જતાં તે લપસ્યો હતો. અજાણ્યું પાણી ઊંડું હતું.

અરુણનો શ્વાસ ઘૂંટાતો હતો. હવે તે થાકી ગયો હતો. તરુણે ઝડપ કરી. અરુણને પકડી લીધો. તેને કિનારે લાવ્યો. તેના શરીરમાંથી પાણી કાઢ્યું એટલે થોડો સ્વસ્થ થયો. શિક્ષક કશું બોલે તે પહેલાં અરુણે હાથ જોડી માફી માંગી. વડીલોની સલાહ ન માનવાનું પરિણામ જોઈ લીધું હતું. તે પસ્તાતો હતો.

વર્ગશિક્ષકે અરુણને પોતાની બાથમાં લીધો. આનંદ કરતાં સૌ પરત ચાલવા લાગ્યાં. ફરી ગીતો ગુંજ્યાં;

‘નાનાં નાનાં બાલુડાંને,
ભણવાનું ખૂબ ગમે.
મોટાં થઈને દેશસેવા,
કરવાનું ખૂબ ગમે.’

